

LEVEN MET WATER

**De invloed van water op klimaat, leefbaarheid en ruimtelijke ordening.
Inbreng van Wetterskip Fryslân voor de gemeenteraadsverkiezingen.**

In maart 2026 staan de gemeenteraadsverkiezingen gepland in uw gemeente. Het is belangrijk dat waterthema's op de agenda staan – zo kunt u ervoor zorgen dat uw gemeente klaar is voor de toekomst en goed om kan gaan met de uitdagingen op het terrein van klimaat, leefbaarheid en ruimtelijke ordening. De gemeente is, soms alleen en soms samen met andere overheden, verantwoordelijk voor waterthema's.

Wetterskip Fryslân, dat zich dagelijks inzet voor waterbeheer in Fryslân en het Groninger Westerkwartier, brengt dan ook graag de volgende punten bij u onder de aandacht. Wij verzoeken u om deze punten op te nemen in uw verkiezingsprogramma.

KLIMAATADAPTATIE EN WATEROVERLAST

Investeer in klimaatbestendige wijken met ruimte voor waterberging

Nieuwe wijken en heringerichte straten bieden de kans om regenwater af te koppelen van het riool. Zorg er ook voor dat er in bestaande bebouwing afgekoppeld wordt. Zo voorkom je in de gemeente overbelasting van het systeem en houd je zoet water vast voor droge tijden. Regenwater moet lokaal kunnen infiltreren of afgevoerd worden naar een sloot, vijver of vaart.

WATERKWALITEIT EN CIRCULAIR WATERBEHEER

Stimuleer bronaanpak van vervuiling (bijvoorbeeld minder bestrijdingsmiddelen)

Gemeenten verlenen vergunningen voor 'indirecte lozingen' van bedrijfsafvalwater op het riool. Waterschappen kunnen niet alle schadelijke stoffen verwijderen. Door lozingsvergunningen regelmatig te actualiseren en goed toezicht te houden, stimuleren gemeenten bedrijven om lozing van probleemstoffen zoveel mogelijk te voorkomen. Dit sluit aan bij landelijke ontwikkelingen en aangescherpte regelgeving.

Stimuleer bewustwording van schoon water bij inwoners

Inwoners kunnen veel bijdragen aan waterkwaliteit. Wijs op juiste omgang met bestrijdingsmiddelen, medicijnresten en vetten. Spoel alleen de 3 P's door het toilet: poep, plas en papier. Stimuleer deelname aan opruimacties en het inleveren van chemisch afval. Informeer over het voorkomen van biociden in het water, bijvoorbeeld door het afdoen van de vlooiensband als een hond gaat zwemmen. Samen houden we het water schoon.

Voorkom vervuiling bij extreem weer

Bij extreem weer en piekbuien komt er veel hemelwater in het riool terecht, waarbij het risico bestaat op riooloverstorting. Zorg ervoor dat hemelwaterafvoer afgekoppeld wordt van het riool, om wateroverlast en vervuiling van het oppervlaktewater te voorkomen.

WATER EN RUIMTELIJKE ORDENING

Hanteer water en bodem als sturend principe bij ruimtelijke keuzes

Ruimtelijke keuzes moeten passen bij wat het water- en bodemsysteem aan kan: het principe van water en bodem sturend. Door het waterbelang vanaf de start van de planvorming mee te nemen en het waterschap vroegtijdig te betrekken, kun je sneller en verstandiger bouwen. Dit zorgt voor een toekomstbestendige ruimtelijke inrichting in de gemeente.

Beperk woningbouw in overstroombare of bodemdalingsgevoelige gebieden

Maak de keuze om nieuwe woningbouw te voorkomen in gebieden in de gemeente met een risico op overstroming of bodemdaling. Hiermee worden toekomstige problemen voorkomen voor inwoners van de gemeente.

Integreer de klimaatstresstest in beleidsvorming en gebiedsontwikkeling

Het water- en bodemsysteem in onze regio is erg divers. Dit zorgt ervoor dat niet elke plek geschikt is voor alles. Klimaatstresstesten geven inzicht in de kwetsbaarheid van een gebied voor wateroverlast, droogte, hitte en overstroming. Door de resultaten van de stresstest actief te betrekken bij het ontwikkelen van beleid, plannen en gebiedsontwikkeling, bouw je aan een leefomgeving die bestand is tegen de gevolgen van klimaatverandering. De klimaatstresstest van de regio benadrukt hierin het belang van ruimte voor water. Door water slim te integreren in de inrichting van gebieden, herstellen we de balans in ons watersysteem.

Zie ook: *'blauwe omgevingsvisie en waterbeheerprogramma'* en *'Friese Klimaatatlas'*

BODEMDALING EN DROOGTE

Maak actief beleid voor het beperken van bodemdaling, met name in veenweidegebieden

Integreer het project Veenweide Fryslân en Veenweideprogramma 2021-2030 in het beleid en visie van de gemeente. Werk samen met de provincie, Wetterskip Fryslân en andere partners om het beperken van bodemdaling mee te nemen in de integrale aanpak van de veenweidegebieden, die zich onder meer ook richt op leefbaarheid, biodiversiteit, energie en waterkwaliteit.

Hergebruik regenwater en stimuleer infiltratie in de bodem

Door water slim te integreren in de inrichting van gebieden, herstellen we de balans in ons watersysteem. Dit betekent dat we onder andere het natuurlijke (grond)watersysteem meer ruimte moeten geven en water beter moeten vasthouden in de bodem. Hierdoor is er genoeg water beschikbaar in drogere periodes en kunnen we het overtollige water beter verwerken bij extreme neerslag.

NATUUR EN RECREATIE

Draag bij aan zwemmen in schoon open water

De regio is populair bij watersporters, vooral in de zomer. Helaas lozen veel pleziervaarders hun toiletwater nog in het oppervlaktewater, wat schadelijk is voor milieu en volksgezondheid. Gemeenten kunnen dit voorkomen door voldoende, toegankelijke en goed werkende inzamelpunten te realiseren. Daarmee zijn ze ook voorbereid op toekomstige regelgeving, zoals een verzegelingsplicht voor vuilwatertanks.

SAMENWERKING EN PARTICIPATIE

Werk structureel en vroegtijdig samen met Wetterskip Fryslân bij gebiedsontwikkeling

Zorg dat de gemeente structureel en vroegtijdig overlegt met Wetterskip Fryslân bij gebiedsontwikkeling. Op die manier kan de gemeente op voorhand de kansen en risico's van water op onder andere kritieke infrastructuur en woningbouw goed in kaart brengen.

Stimuleer inwoners tot het nemen van klimaatadaptieve maatregelen

Inwoners van de gemeente kunnen zelf al verschillende maatregelen nemen om hun huis en tuin klimaatadaptief te maken. De gemeente informeert en stimuleert waar mogelijk over bijvoorbeeld groene daken, regentonnen en het vervangen van tegels door groen.

Zie ook: *['leven met water, verminderen van wateroverlast, wat kan ik zelf doen'](#)*

Wetterskip Fryslân voorziet u uiteraard graag van meer informatie over waterthema's. Medewerkers en bestuurders gaan graag met u in gesprek. Ook kunnen wij u voorzien van foto's uit onze beeldbank. Mocht u hier interesse in hebben dan kunt u contact opnemen met bestuursadviseurs@weterskipfryslan.nl.